

מקרא ביכורים

This paragraph describes how a farmer is to bring of the first fruit to the Beit Mikdahs and recite a statement of appreciation. Read the following pesukim and place quotation marks around what the farmer is supposed to say.

דברים פרק כו

- (א) וְהָיָה כִּי תָבֹא אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר יִדְוֶךָ אֱלֹהֶיךָ נָתַן לְךָ נַחְלָה וִירֵשְׁתָּהּ וַיִּשְׁבְּתָּ בָּהּ :
- (ב) וְלִקְחָתָּ מֵרֵאשִׁית כָּל פְּרֵי הָאֲדָמָה אֲשֶׁר תִּבְיֵא מֵאֲרָצְךָ אֲשֶׁר יִדְוֶךָ אֱלֹהֶיךָ נָתַן לְךָ וְשָׂמְתָּ בַטֶּנָּא וְהִלַּכְתָּ אֶל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר יְדְוֶךָ אֱלֹהֶיךָ לְשֹׁכֵן שְׁמוֹ שָׁם :
- (ג) וּבָאתָ אֶל הַכֹּהֵן אֲשֶׁר יִהְיֶה בַיָּמִים הֵהָם וְאָמַרְתָּ אֵלָיו הִגְדַּתִּי הַיּוֹם לִידְוֶךָ אֱלֹהֶיךָ כִּי בָאתִי אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְדְוֶךָ לְאַבְתִּינֹו לָתֵת לָנוּ :
- (ד) וְלִקַּח הַכֹּהֵן הַטֶּנָּא מִיָּדְךָ וְהִנִּיחוֹ לִפְנֵי מִזְבֵּחַ יְדְוֶךָ אֱלֹהֶיךָ :
- (ה) וְעָנִיתָ וְאָמַרְתָּ לִפְנֵי יְדְוֶךָ אֱלֹהֶיךָ אֲרָמִי אֲבִד אָבִי וַיְרִד מִצְרַיִמָּה וַיִּגְרֶם שָׁם בְּמַתִּי מַעֲטָ וַיְהִי שְׁם לְגוֹי גְדוֹל עֲצוּם וְרָב :
- (ו) וַיִּרְעוּ אֶתְנֹו הַמִּצְרַיִם וַיַּעֲנוּנוּ וַיִּתְּנוּ עָלֵינוּ עֲבֹדָה קָשָׁה :
- (ז) וַנִּצְעַק אֶל יְדְוֶךָ אֱלֹהֵי אֲבֹתֵינוּ וַיִּשְׁמַע יְדְוֶךָ אֶת קִלְנוּ וַיִּרְא אֶת עַנְיֵנוּ וְאֶת עֲמַלְנוּ וְאֶת לַחֲצוּנוּ :
- (ח) וַיּוֹצֵאֵנוּ יְדְוֶךָ מִמִּצְרַיִם בְּיַד חֲזָקָה וּבְזֹרֶעַ נְטוּיָה וּבְמַרְא גְדוֹל וּבְאֹתוֹת וּבְמִפְתָּיִם :
- (ט) וַיְבִאֵנוּ אֶל הַמָּקוֹם הַזֶּה וַיִּתֵּן לָנוּ אֶת הָאָרֶץ הַזֹּאת אֲרָץ זָבַת חֶלֶב וְדָבָשׁ :
- (י) וְעַתָּה הִנֵּה הֵבֵאתִי אֶת רֵאשִׁית פְּרֵי הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נָתַתָּה לִּי יְדְוֶךָ וְהִנְחִיתוּ לִפְנֵי יְדְוֶךָ אֱלֹהֶיךָ וְהִשְׁתַּחֲוִיתָ לִפְנֵי יְדְוֶךָ אֱלֹהֶיךָ :
- (יא) וְשָׂמַחְתָּ בְכָל הַטּוֹב אֲשֶׁר נָתַן לְךָ יְדְוֶךָ אֱלֹהֶיךָ וּלְבִיתְךָ אֶתָּה וְהַלְוִי וְהַגֵּר אֲשֶׁר בְּקִרְבְּךָ : ס

ארמי אבד אבי

אונקלוס

(ה) ותתיב ותימר קדם יי אלהך לבן ארמאה בעא לאבדא [לאובדא] ית אבא ונחת למצרים ודר תמן בעם זעיר והוה תמן לעם רב תקיף וסגי :

רש"י

ארמי אבד אבי - מזכיר חסדי המקום ארמי אובד אבי, לבן בקש לעקור את הכל, כשרדף אחר יעקב. ובשביל שחשב לעשות, חשב לו המקום כאלו עשה, שאומות העולם חושב להם הקב"ה מחשבה [רעה] כמעשה :

אבן עזרא

אובד אבי - מלת אובד מהפעלים שאינם יוצאים, ואילו היה ארמי על לבן, היה הכתוב אומר מאביד או מאבד. ועוד, מה טעם לאמר 'לבן בקש להאביד אבי', וירד מצרימה ? ולבן לא סבב לרדת אל מצרים. והקרוב, ש ארמי הוא יעקב. כאילו אמר הכתוב: כאשר היה אבי בארם, היה אובד, והטעם - עני בלא ממון. וכן תנו שכר לאובד (משלי לא, ו). והעד: ישתה וישכח רישו (שם שם, ז). והנה הוא ארמי אובד היה אבי, והטעם, כי לא ירשתי הארץ מאבי כי עני היה כאשר בא אל ארם.

רשב"ם

(ה) ארמי אובד אבי - אבי אברהם ארמי היה, אובד וגולה מארץ ארם. כדכתי' לך לך מארצך, וכדכתי' ויהי כאשר התעו אותי אלהים מבית אבי. לשון אובד ותועה אחד הם באדם הגולה כדכתי' תעיתי כשה אובד בקש עבדך, צאן אובדות היו עמי רועיהם התעו. כלומר מארץ נכריה באו אבותינו לארץ הזאת ונתנה הקב"ה לנן :
My father Abraham was an Armamen, wandering and exiled from the land of Aram, as it is written: "Go forth from your land," and "and it came to pass when God caused me to wander from my father's house" (Gen 20:13)... "I wandered afar like a lost (oved) sheet" (Psalm 119:176). "My people were lost sheep, their shepherds had caused them to err"

(Jeremiah 50:6). In other words, our fathers came from a strange land to this country and God gave it to us.